

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРГ
«30» серпня 2024 р.

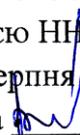
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ШРИФТ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ**

Галузь знань 02 культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня-програма / Дизайн інтер'єру

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІ культури і мистецтв
«30» серпня 2024 р.
Голова Олександр РУДЕНКО

СУМИ – 2024

Розробник:

Наталя КОХАН, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
образотворчого мистецтва та дизайну
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
6-й		6-й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
46 год.			
Самостійна робота			
72 год.			
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік 5			
Загальна кількість годин - 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Шрифт в дизайні інтер'єру» є формування у здобувачів вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» (ОПП «Дизайн інтер'єру») системного розуміння шрифту як важливого засобу візуальної комунікації та художньо-проектного інструменту, а також набуття базових теоретичних знань і практичних навичок роботи зі шрифтом у контексті дизайну інтер'єру.

Дисципліна спрямована на розвиток у студентів уміння свідомо добирати та застосовувати шрифти з урахуванням функціонального призначення простору, стилістичних і композиційних особливостей інтер'єру, принципів читабельності, масштабу та візуальної ієрархії. Вивчення курсу сприяє формуванню професійної графічної культури, розвитку образного та критичного мислення, а також підготовці здобувачів до інтеграції шрифтових рішень у проектну, експозиційну та презентаційну практику дизайну інтер'єру..

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Шрифт в дизайні інтер'єру» ґрунтується на наявності у здобувачів вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» (ОПП «Дизайн інтер'єру») базових знань і практичних навичок, сформованих під час опанування загальноосвітніх і фахових дисциплін початкового рівня підготовки.

Передумовами для успішного засвоєння дисципліни є: знання основ композиції, пропорцій, ритму та візуальної рівноваги; базові навички академічного та проектного рисунка, ескізування; початкові знання з кольорознавства та закономірностей колірних поєднань; уявлення про історію мистецтва, дизайну та візуальної культури; володіння елементарними навичками проектної графіки та візуальної презентації; здатність до аналітичного сприйняття візуальних образів і роботи з графічною інформацією.

Наявність зазначених передумов забезпечує ефективне засвоєння теоретичних основ шрифту, розвиток практичних навичок типографічної та шрифтової композиції, а також їх свідоме застосування у проектній діяльності дизайнера інтер'єру.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Шрифт в дизайні інтер'єру» здобувач вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» (ОПП «Дизайн інтер'єру») повинен знати основні етапи розвитку писемності та шрифту, ключові історичні стилі та напрями типографіки; термінологію та базові поняття шрифтової графіки і типографіки; принципи шрифтової композиції, читабельності та візуальної ієрархії; особливості застосування шрифту в дизайні інтер'єру, експозиційних і навігаційних системах. Студент вчиться аналізувати та свідомо добирати шрифти відповідно до функціонального призначення простору та художньо-образної концепції інтер'єру; виконувати

шрифтові та типографічні композиції з дотриманням законів композиції, пропорцій і ритму; застосовувати ручні та цифрові техніки шрифтової графіки; інтегрувати шрифтові рішення у проекти інтер'єру, презентаційні та експозиційні матеріали; аргументовано обґрунтовувати власні шрифтові рішення в проектній діяльності; набуває здатності до візуального аналізу та критичного мислення у роботі зі шрифтом; навичок професійної графічної комунікації; уміння поєднувати шрифт із просторовими, колірними та матеріальними рішеннями інтер'єру; стає готовим до самостійної творчої та проектної роботи з використанням шрифту як інструменту дизайну.

Програмний результат навчання за дисципліною

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН 4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН 5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотрибуналу у мистецьких практиках.

ПРН 17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізацією – дизайн інтер'єру).

ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну інтер'єру.

Спеціалізація «Дизайн інтер'єру»

ПРН 20. На основі знань про тенденції розвитку сучасного дизайну інтер'єру вміти створювати авторський продукт дизайнерського проектування.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А 90-100 балів Відмінно	Студент досконало знає теоретичний матеріал, вільно володіє термінологією шрифтової графіки та типографіки. Практичні роботи виконані на високому професійному рівні, з дотриманням принципів композиції, читабельності та стилістичної цілісності. Шрифтові рішення є обґрунтованими, оригінальними та творчими.

В 82-89 Добре	Студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, аналізує сучасні шрифтові твори в просторі інтер'єру, вміє застосовувати отримані знання у власній практичній діяльності. креативно мислити, але презентація власного шрифтового твору має недоліки.
С 74-81 Добре	Студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, аналізує сучасні шрифтові твори в просторі інтер'єру, вміє застосовувати отримані знання у власній практичній діяльності, але власна пропозиція шрифтового твору не креативна і його презентація не якісна.
Д 64-73 Задовільно	Студент на недостатньому рівні володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом, аналізує сучасні шрифтові твори в просторі інтер'єру, але власна пропозиція шрифтового твору не креативна і презентація не якісна.
Е 60-63 Задовільно	Студент на недостатньому рівні володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом, власна пропозиція шрифтового твору не креативна і презентація не якісна.
FX 35-59 Незадовільно	Студент не володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; власна пропозиція шрифтового твору не креативна, презентація відсутня.
F 0-35 Незадовільно	Студент не володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; власна пропозиція шрифтового твору відсутня.

5. Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2			60	100
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3		
10	10	10	10	10	10	40	
Контроль самостійної роботи							
6	6	7	7	7	7		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	Задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	
1 - 34	F	незадовільно з можливістю повторного складання незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики результатів навчання з дисципліни «Шрифт в дизайні інтер'єру» є: поточний контроль рівня засвоєння теоретичного матеріалу (усні опитування, доповіді); оцінювання виконання практичних шрифтових завдань (ручні шрифтові вправи, типографічні композиції, графічні роботи); аналіз якості шрифтових і типографічних рішень з урахуванням принципів композиції, читабельності та стилістичної відповідності; перегляд і обговорення індивідуальних творчих робіт; захист практичних і самостійних робіт із аргументованим обґрунтуванням шрифтових рішень; оцінювання візуальної культури та рівня сформованості професійних навичок роботи зі шрифтом.

Оцінювання результату відбувається у формі заліка.

7. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ШРИФТУ ТА ТИПОГРАФІКИ

РОЗДІЛ 2. ШРИФТ У ПРОСТОРИ ІНТЕР'ЄРУ

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ШРИФТУ ТА ТИПОГРАФІКИ

Тема 1.1. Історія писемності та розвиток шрифту. Його функція в сучасному просторі.

Тема 1.2. Будова літери: конструкція, пропорції, ритм. Читабельність.

Тема 1.3. Український шрифт та національна типографічна традиція.

РОЗДІЛ 2. ШРИФТ У ПРОСТОРИ ІНТЕР'ЄРУ

Тема 2.1. Класифікація шрифтів та їх доречність в інтер'єрі.

Тема 2.2. Основи шрифтової композиції на площині.

Тема 2.3. Практика застосування шрифту в інтер'єрі. Світлова типографіка.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

7.3.

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ШРИФТУ ТА ТИПОГРАФІКИ										
Тема 1.1. Історія писемності та розвиток шрифту. Його функція в сучасному просторі. Еволюція писемності: від рукописних форм до цифрової типографіки. Основні історичні етапи розвитку шрифту (каліграфія, друк, модерн, цифрова епоха). Вплив культурних, технологічних і соціальних змін на формування шрифтових стилів. Шрифт як носій інформації, образу й емоції. Комунікативні функції шрифту: інформативна, навігаційна, ідентифікаційна, декоративна.	20		8		12	20				
Тема 1.2. Будова літери: конструкція, пропорції, ритм. Читабельність. Основні елементи літери (штрих, серіф, база, висота х тощо). Пропорції, ритм і баланс у шрифтовій формі. Вплив конструкції літери на характер і сприйняття тексту. Інтерліньяж, кернінг, трекінг як засоби керування текстовим простором. Читабельність і зручність сприйняття тексту. Формування візуальної ієрархії: заголовки, підзаголовки, основний текст.	25		10		15	25				
Тема 1.3. Український шрифт та національна типографічна традиція. Українська кирилиця: особливості графіки та формоутворення. Рукописна та друкарська традиція в українській культурі. Сучасні українські шрифти та дизайнери, робота з національною ідентичністю в типографіці.	10		4		6	10				

РОЗДІЛ 2. ШРИФТ У ПРОСТОРИ ІНТЕР'ЄРУ									
Тема 2.1. Класифікація шрифтів та їх доречність в інтер'єрі. Антиква, готеск, брускові, рукописні. Функціональні та декоративні. Психологія сприйняття форми шрифту (масивність → стабільність; тонкість → витонченість; округлість → дружність; кутовість → жорсткість).	15		6		9	15			
Тема 2.2. Основи шрифтової композиції на площині. Композиційний центр (смісловий, пластичний, просторовий, світовий, кольоровий). Акцент, ієрархія, баланс.	22		8	2	12	22			
Тема 2.3. Практика застосування шрифту в інтер'єрі. Світлова типографіка. Навігація, декоративні написи, арт-об'єкти, айдентика простору. Плоский друк; накладні літери; врізні рішення; підсвічені конструкції (фронтальне підсвічування; контурне світіння; LED-модулі; експлуатаційна безпека).	28		10		18	28			
Усього годин	120		46	2	72	120			

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ШРИФТУ ТА ТИПОГРАФІКИ			
1	Тема 1.1. Історія писемності та розвиток шрифту. Його функція в сучасному просторі. Еволюція знака. Студент відтворює одну літеру у 5 історичних стилях.	2	
2	Каліграфічна пластика. Робота пером/маркером. Дослідження товщини штриха, кута письма, ритму. Серія каліграфічних вправ.	2	
3	Шрифт і технологія. Порівняння: рукопис — друк — цифровий шрифт. Аналіз впливу інструмента на форму. Аналітична таблиця + графічні зразки.	2	
4	Шрифт як функція простору. Аналіз реального інтер'єру (фотофіксація). Визначення функцій шрифту.	2	
5	Тема 1.2. Будова літери: конструкція, пропорції, ритм. Читабельність. Анатомія літери. Побудова літери на модульній сітці. Позначення елементів: база, x-height, штрих, серіф. Технічний аркуш.	2	
6	Пропорції і характер. Створення трьох варіантів однієї літери: витягнута, компактна, масивна. Аналіз: зміна емоційного звучання.	2	
7	Ритм і баланс. Композиція зі слова, побудована на ритмічному повторі. Порушення ритму як акцент.	2	
8	Керування читабельністю. Оформлення тексту з різним інтерліньяжем, кернінгом, трекінгом. Порівняльний аналіз зручності читання.	2	
9	Візуальна ієрархія. Макет сторінки з Н1–Н2–Н3 + основний текст. Робота з масштабом і вагою.	2	
10	Тема 1.3. Український шрифт та національна типографічна традиція. Графіка української кирилиці Аналіз літер Г, Є, І, І. Виявлення національних особливостей форми.	2	
11	Авторська інтерпретація. Створення авторської літери на основі української традиції. Без декоративної надмірності.	2	

РОЗДІЛ 2. ШРИФТ У ПРОСТОРИ ІНТЕР'ЄРУ			
12	Тема 2.1. Класифікація шрифтів та їх доречність в інтер'єрі. Порівняння гарнітур. Оформлення однієї фрази в антикві, гротеску, брусковому, рукописному шрифті. Аналіз психології форми.	2	
13	Доречність у функціональному просторі. Підбір шрифту для клініки, бару, дитячого центру. Аргументація вибору.	2	
14	Психологія форми. Створення напису зі зміною пластики: масивність / тонкість / округлість / кутовість.	2	
15	Тема 2.2. Основи шрифтової композиції на площині. Композиційний центр. Плакат із одним словом. 3 варіанти: симетрія, асиметрія, діагональ.	2	
16	Акцент. Композиція зі зміщеним центром. Пошук динаміки.	2	
17	Баланс. Вирівнювання мас і порожнього простору. Оптична рівновага.	2	
18	Просторова ієрархія. Навігаційна схема для одного приміщення. Масштабні співвідношення.	2	
19	Тема 2.3. Практика застосування шрифту в інтер'єрі. Світлова типографіка. Матеріалізація літери. Розробка накладної, врізної та об'ємної літери. Матеріали: ПВХ, метал, дерево.	2	
20	Світлова схема. Проект напису з підсвічуванням: фронтальне / контурне. Схема підключення + безпечність.	2	
21	Айдентика простору. Розробка логотипу та головного напису для інтер'єру. Єдність стилю.	2	
22	Декоративний шрифтовий арт-об'єкт. Створення концепції шрифтової стіни або інсталяції. 3D-візуалізація.	2	
23	Підсумковий аналіз створених розробок.	2	
Разом		46	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ШРИФТУ ТА ТИПОГРАФІКИ			
1	Тема 1.1. Історія писемності та розвиток шрифту. Його функція в сучасному просторі. Дослідження еволюції літери. Підготувати історичну довідку про трансформацію однієї літери (від рукопису до цифрової форми).	3	
2	Аналіз каліграфічного стилю. Обрати історичний стиль письма. Прописати. Додати власні каліграфічні вправи.	3	
3	Технологія і форма. Порівняти вплив матеріалу (перо, друкарський прес, екран) на форму літери. Форма: порівняльна таблиця + візуальні приклади.	3	
4	Шрифт у сучасному інтер'єрі. Фотоаналіз 5 прикладів із міського середовища. Визначити функцію шрифту.	3	
5	Тема 1.2. Будова літери: конструкція, пропорції, ритм. Читабельність. Конструктивний аналіз літери. Побудувати одну літеру у векторному редакторі з точними пропорціями.	3	
6	Варіативність пропорцій. Створити 3 варіації однієї літери зі зміною пропорцій. Написати короткий аналіз впливу на характер.	3	
7	Ритмічна композиція. Створити слово з ритмічною побудовою (повтор, інтервал, контраст).	3	
8	Читабельність і типографічні параметри. Оформити текст у 3 варіантах (комфортний / перевантажений / експериментальний). Проаналізувати зручність читання.	3	
9	Візуальна ієрархія. Розробити макет сторінки з Н1–Н2–Н3 + текст. Аргументувати масштаб і вагу.	3	

10	Тема 1.3. Український шрифт та національна типографічна традиція. Українська кирилиця. Проаналізувати особливості літер Г, Є, Ї, І у 3 сучасних українських гарнітурах.	3	
11	Національна айдентика. Створити концепцію напису для культурного простору з національним характером.	3	
РОЗДІЛ 2. ШРИФТ У ПРОСТОРИ ІНТЕР'ЄРУ			
12	Тема 2.1. Класифікація шрифтів та їх доречність в інтер'єрі. Порівняльний аналіз гарнітур. Оформити одну фразу в 4 типах шрифту. Написати психологічний аналіз.	3	
13	Шрифт і функція простору. Розробити рекомендації для 3 різних інтер'єрів.	3	
14	Психологія форми. Створити 4 варіації слова з різною емоційною характеристикою.	3	
15	Тема 2.2. Основи шрифтової композиції на площині. Композиційний центр. Створити 3 варіанти плакату з різним центром композиції.	3	
16	Акцент і контраст. Побудувати композицію зі зміщеним акцентом. Описати механізм впливу.	3	
17	Баланс і порожній простір. Розробити макет з рівновагою мас. Проаналізувати оптичний баланс.	3	
18	Навігаційна структура. Розробити схему ієрархії для невеликого громадського простору.	3	
19	Тема 2.3. Практика застосування шрифту в інтер'єрі. Світлова типографіка. Матеріали і технології. Дослідити 3 матеріали для виготовлення літер. Описати монтаж і довговічність.	3	
20	Світлова типографіка. Розробити світловий напис із технічним описом.	3	
21	Айдентика інтер'єру. Розробити концепцію шрифтової айдентики простору.	6	
22	Декоративна типографіка. Створити концепт шрифтової інсталяції або стіни.	3	
23	Підсумковий аналіз створених розробок. Доопрацювання.	3	
Разом		72	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Льїн М. О. Український шрифт ХХ століття. – Київ : Грані-Т, 2018. – 196 с.
2. Кириченко Ю. В. Основи шрифту та каліграфії : навчальний посібник. – Харків : ХДАДМ, 2016. – 180 с.
3. Лаптев В. В. Типографіка : навчальний посібник. – Київ : Ліра-К, 2019. – 240 с.
4. Чихольд Я. Нова типографіка / пер. з нім. – Київ : ArtHuss, 2020. – 224 с.
5. Bringhurst R. The Elements of Typographic Style. – 4th ed. – Vancouver : Hartley & Marks, 2013. – 384 p.
6. Frutiger A. Signs and Symbols: Their Design and Meaning. – New York : Van Nostrand Reinhold, 1989. – 288 p.
7. Middendorp J. Shaping Text: Type Design and Typography. – Amsterdam : BIS Publishers, 2012. – 320 p.

Додаткова література:

6. Наконечна А. М. Українська книжкова графіка і шрифт // Мистецтвознавчі записки. – 2017. – № 31. – С. 112–121.
7. Федорук О. К. Мистецтво книги в Україні. – Київ : Либідь, 2006. – 320 с.
8. Jury D. What Is Typography? – Hove : Rotovision, 2002. – 176 p.
9. Lupton E. Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students. – New York : Princeton Architectural Press, 2014. – 224 p.
10. Spiekermann E. Stop Stealing Sheep & Find Out How Type Works. – Berkeley : Adobe Press, 2014. – 192 p.

Електронні ресурси:

11. **Українські шрифти** : інформаційно-дослідницька платформа. – Режим доступу: <https://ukrainiantype.com>.
12. **Fonts In Use** : приклади застосування шрифтів. – Режим доступу: <https://fontsinuse.com>
13. **Google Fonts Knowledge** : навчальні матеріали з типографіки. – Режим доступу: <https://fonts.google.com/knowledge>
14. **The Type Museum** : офіційний сайт. – Режим доступу: <https://www.typemuseum.org>
15. **Typewolf** : типографічні огляди та тенденції. – Режим доступу: <https://www.typewolf.com>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (відеопроєктор, комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій), що вивчаються за програмою.